

למה צריך להיפרד?

lihilap@gmail.com

אלונה ותמיר. "בהתחלה זה היה קשה. בא ילד מבחוץ ולוקח את תשומת הלב"

■ צילום: ליהיא לפיד

ילדה אחת ומשפחה אחת טובה

(לקראת יום המשפחה)

ורד שלושה ימים יש לאלונה יומולדת עשה. איך תחגגי? אני שואלת אותה. מתברר שהיא עוד מתלבטת. "או ללכת עם שתי חברות לסרט", היא אומרת, "או שנעשה יום כיף כל המשפחה".

השיחה הזו, הרגילה כל כך, שמנהלים ילדים אחת לשנה בכל כך הרבה בתים, גורמת לי להשתתק לרגע. זו המילה הזו, משפחה, ואיך היא אמרה את זה, בכזו טבעיות, שעוצרים לי את הלב.

קרן מחפשת בסלולרי את התמונה של העוגה שהיא מתכוננת להכין לה, ובזמן הזה אלונה ותמיר, שגם הוא בן עשר, מבקשים רשות לצאת לחצר. אני דווקא שמחה שיהיה לי רגע להחליף כמה מילים בשקט עם קרן על אלונה, כי יש לי כל כך הרבה שאלות.

"את מצפה, בגלל הנסיבות, שיבוא ילד שקט, אפילו מופנם, אבל אנחנו קיבלנו פלפל היפראקטיבי", קרן אומרת בחיוך ומוסיפה בהערכה: "היא ילדה חזקה". אין ספק, אלונה היא גוש קטן שכולו אנרגיית חיים מירבקות ועוצמה שאי אפשר להחמיץ.

זה התחיל לפני שלוש שנים וחצי, כשאלונה הייתה בת שש וקצת, וכבר גרה זמן מה במשפחתו, שזה בית מיוחד שבו גרים כעשרה ילדים בתנאי פנימייה והוא מנוהל על ידי אם בית (או אב) שחיים שם עם המשפחה שלהם.

הרעיון במשפחתונים הוא שבגיל הצעיר הזה מאוד קשה לילדים להיות בפנימייה, והם זקוקים לתחושה עוטפת של בית. הילדים האלו הוצאו מהבית בגיל מאוד צעיר, בדרך כלל כי היה מאוד קשה בבית. לעיתים כי היה שם נורא.

מהמשפחתון, כמו מפנימייה, ילדים יוצאים בחופשים ואחת לשבועיים לשישי שבת אל המשפחות שלהם. בין ילדי המשפחתון יש כאלה שאין להם בית ללכת אליו, כי המשפחה שלהם לא יכולה לקבל אותם, גם לא לסופשבוע.

אלונה היא ילדה שלא היה לה לאן ללכת. עידית, אם הבית מהמשפחתון, מספרת לי עליה: "כשאלונה הגיעה אלינו בכיתה א' היא כבר ידעה לדאוג לעצמה באופן שלא תאם לגילה, וזה מה שהיה קורע לב. היא לא הייתה אמורה בכלל לדעת לעשות את כל מה שהיא ידעה".

אני מתבוננת בילדה היפה הזו, עם תספורת הקארה המוקפדת והמדויקת, שתווי פניה עדינים כמו ציור במכחול וצבעי מים, ויודעת שאם תראו אותה עם קרן בקניון, לשם הן עומדות לצאת אחרי שאני אגמור להציק להן עם השאלות שלי, אתם תהיו בטוחים שהן עוד אימא ובת. עוד אימא ובת שגרות בצפון תל אביב ויכולות ללכת לקניון ולקנות גם מה שלא ממש חייבים.

"את לא יודעת איזה כיף לי", אומרת קרן, "כאימא לשני בנים, להיות עם ילדה בקניון. זה לא כמו עם בנים".

כשאני מבינה שהן דומות, זה מפתיע אותי. כשאני שואלת אותה על זה, היא צוחקת. אמרו לה את זה לא פעם.

זה שלוש שנים וחצי שאלונה מגיעה בכל סופשבוע שני ובכל חופש וחג אל הבית הזה, אל המשפחה הזו. "ובשבוע שאני לא באה בסופשבוע קרן לוקחת אותי בחמישי אחר הצהריים", אלונה אומרת בגאווה.

ברור לי, גם בלי שאשאל, שלא את כל הילדים המשפחות המארחות לוקחות (ככה קוראים לזה) בימי חמישי. זה הקשר המיוחד של אלונה והמשפחה הזו. קשר כל כך מיוחד, שאפילו דניאל, הבן הגדול, יכול לדבר על זה שלא תמיד זה פשוט לו. "לי ולאונה יש ריבים, אבל מתגברים. פעם זה היה יותר, היום פחות. אבל אנחנו תמיד משלימים בסוף. לפני שהיא הולכת".

קרן: "בהתחלה זה היה קשה. בא ילד מבחוץ ולוקח את תשומת הלב. היא דרשה המון תשומת לב וילדים שלי היה קשה להבין שרוצים לתת למישהו אחר בהתחלה כשהיא הייתה באה הייתי כולי איתה, אבל היום זה אחרת. היום כולנו מתנהגים רגיל. לא צריך להתאמץ".

לעומת אחיו, תמיר, הבן הקטן, לא זו ממנה. הם החברים הכי טובים. "אני רוצה שהיא תהיה פה יותר", הוא אומר.

לפעמים הוא אפילו בוכה כשהיא הולכת. אני שואלת את עידית, אם הבית של המשפחתון, מה לדעתה חשיבות הקשר של הילדים עם המשפחות המארחות.

"הילדים שלנו נאלצים להתמודד עם העולם", היא עונה. "הם קמים בבוקר והולכים ללמוד בבית ספר עם ילדים מבתי מבוססים. וזה פער מטורף. מטורף. המשפחה המארחת מצמצמת את הפער. לא חסר להם כלום במשפחתון, אבל בתחרות עם הילדים האחרים, זה שהיא יכולה להגיד 'הייתי באילת, עשינו קמפינג', זה שהיא חוזרת מהם אחרי סוף שבוע שבו היא הייתה עם משפחה ועשתה דברים שעושים עם משפחה, זה המון. וגם יש לה שקט שם. פה, במשפחתון, זה כמו כוורת הומייה. אין לילדים פה פרטיות. והיא ילדה שצריכה שקט. כמו כולנו".

הבית של קרן מלא נעליים ובגדים. זה הפרויקט החדש שלה, היא אוספת בגדים משומשים, ממיינת אותם ומטפלת במוצלחים שבהם ככה שהם נראים כמו חדשים, ואז היא מעבירה אותם ישירות למשפחות שזקוקות להם. כשאני שואלת אותה איך היא הגיעה להיות משפחה מארחת, היא אומרת שהיא לה יומולדת ובעלה שאל אותה מה היא רוצה מתנה. וזה מה שהיא רצתה.

"אתה רוצה לעשות משהו טוב", היא אומרת, ובין

כל ערמות הבגדים האלה זה נראה כמו הדבר הכי טבעי בעולם, אבל זה הרי לא. לראות את הילדה הזו, הקטנטונת, רצה לקומה השנייה בבית היפה והחם הזה, וחוזרת עם איזו שמלה נהדרת שהיא קיבלה ורוצה להשוויץ בה, בטבעיות מוחלטת, מלטפת את החתול, ומשאירה אחריה את הנעליים בסלון, זה מקסים ונדיר ומרגש.

אני מנסה להגיד את זה לקרן, אבל היא מקדימה אותי: "אתה נותן אנרגיה טובה ומקבל הרבה יותר ממה שאתה מביין. זה שיעור חשוב לילדים. לתת ללא תמורה. התמורה היא בנשמה. בנפש".

בשבוע הבא נחגוג כולנו את יום המשפחה. בגנים ישירו "אימא יקרה לי" ו"לאבא שלי יש סולם", ובבתי הספר ידברו על משמעות המשפחה בחיינו. נכון שמשפחה היא תמיד דבר מורכב, אבל עבור רובנו היא מקור של קרבה, חום ואהבה, והיא הבסיס היציב והחזק שלנו.

יש ילדים שעבורם המילה הזו מסובכת. יש ילדים שעבורם המילה הזו מכאיבה ופוצעת.

אלונה היא ילדה כזו. ועכשיו גם אתם מבינים למה כשהיא התלבטה איך לחגוג יומולדת, ואמרה: "או ללכת עם שתי חברות לסרט או שנעשה יום כיף כל המשפחה", אני שתקתי, ואולי אפילו חנקתי דמעה סוררת.

עכשיו הילדה הזו יכולה להגיד את המילה "משפחה". והיא יכולה בזכות אישה אחת שרצתה לעשות טוב. אישה שמתעקשת להגיד לי, כשאני יוצאת מהבית שלה, שאני חייבת להבין ש"זה אושר. זה ממלא. זה פשוט אושר עילאי".

ואני יודעת שהכרתי אישה טובה. ומשפחה טובה.

משפחות מארחות

עמותת "ילדים בסיכוי - המועצה לילד החוסה" מסייעת ל-10,000 ילדים שחיים ב-90 פנימייות ומשפחות אומנה. לעמותה דרושות משפחות מארחות בכל הארץ לילדים בגילאי 10-16, לסופי שבוע, חגים וחלק מהחופשות. למעוניינים: איה גליקמן, 03-6475075 שלוחה 221, או באתר העמותה www.yeladim.org.il או במייל hitnadvut@yeladim.org.il.

משפחות אומנה

לבעלי הלב הרחב במיוחד, המעוניינים לשקול להיות משפחת אומנה: עשרות ילדים בסיכון בגילאי 0-12 ממתניים בסבלנות ובשקט כואב למשפחה חמה ואוהבת שתקלוט אותם לארועותיה, ותעניק בית חם, אהבה, חום ויציבות (בליווי כספי ומקצועי). פנו למכון סאמיט: 08-6654292, www.summit.org.il.

אלונה הייתה בת שש וקצת, וכבר גרה זמן מה במשפחתו, שזה בית שבו גרים כעשרה ילדים בתנאי פנימייה. הילדים האלו הוצאו מהבית בגיל מאוד צעיר, בדרך כלל כי היה מאוד קשה בבית. לעיתים כי היה שם נורא